

גליון היכל הקודש

וועכענטליכע גליון ארויסגעגעבן דורך
מוסדות היכל הקודש ברסלב וויליאמסבורג
נתניסדה ע"י כ"ק מרן מוהרא"ש ז"ע

זמנים (NYC)

הדלקת הנרות.....4:31
מוצאי שב"ק.....6:03
שיעורים כסדרן
נ"ך, איוב מ"ב - שיר השירים א'
בבלי..... בבא קמא ע"ב
ירושלמי..... שבת ל"א
תוספתא..... יום טוב (ביצה) ג'
רמב"ם..... אסורי ביאה ז'

שעה 13, גליון 15 (635)

פרשת וארא, ג' שבט, שעת תשפ"ד לפ"ק

מוהרא"ש דערציילט

יעדע קליינע זאך איז מורא'דיג חשוב

דער רבי זאגט (ליקוטי מוה"ר, חלק ב' סימן פ"ו) אויפ'ן פסוק (שמות ו, ט) "ולא שמעו אל משה מקצור רוח ומעבודה קשה", אז די סיבה פאר וואס מענטשן הערן זיך נישט צו צום צדיק, איז ווייל זיי האבן נישט קיין ריכטיגע און ריינע אמונה. אפילו אויב דער מענטש גלייבט טאקע אינעם אייבערשטן, ער גלייבט אז דער אייבערשטער איז דער גרעסטער און שטערקסטער און נאר ער פירט די וועלט, גלייבט אבער נישט דער מענטש אז ער אליין איז אויך חשוב ביים אייבערשטן, און אז יעדע קליינע זאך וואס ער טוט פאר'ן אייבערשטן איז מורא'דיג חשוב, און דאס דערנענטערט אים צום אייבערשטן.

דער מענטש מיינט אז דער אייבערשטער באהאלט זיך זייער ווייט אויבן אין הימל, און אויב וויל מען ווערן נאנט צום אייבערשטן, מוז מען טון עפעס גאר ספעציעלע זאכן, מען מוז זיך אויספייניגן דעם גוף, און פאסטן, און טון שווערע עבודות, און נאר דאן וועט דער אייבערשטער הנאה האבן פון אים. אויב אבער ער וועט נאר טון פשוטע זאכן, דאן וועט דער אייבערשטער זיך בקלל נישט אומקוקן אויף אים.

<<<<<<

א ווארט אויף די פרשה

ויאמר ה' אל משה כבוד לב פרעה מאן לשלח העם, דער אייבערשטער האט געזאגט פאר משה רבינו, פרעה'ס הארץ איז שווער, ער וויל נישט ארויסקוקן די אידן.

דער הייליגער רבי זאגט (ליקוטי מוה"ר, חלק א, סימן ל"ח) ווען א איד נוצט זיין מויל ריכטיג ווי עס דארף צו זיין, ער געבט אכטונג צו רעדן נאר גוטע און הייליגע זאכן, דאן ווערט ער דבוק צום אייבערשטן; און אויב חס ושלום געבט מען נישט אכטונג אויפ'ן מויל, מ'רעדט זאכן וואס מ'דארף נישט, דאן ווערט פון "רוח פיו" - א "רוח סערה", דאס ברענגט א שטורעם ווינט, און דאס ברענגט אלע שלעכטע קטרוגים און נסיונות אויפ'ן מענטש.

דאס מויל איז דער טויער אַנצוקומען צו אלע גוטע זאכן, א איד האט געוואלדיגע כוחות אין זיין מויל, נישט קיין חילוק ווי אזוי ער זעט אויס, נישט קיין חילוק ווי טיף ער איז געפאלן, אין וויפיל שלעכטע זאכן ער נעבעט אַנגעקומען, קען דער איד נוצן בלויז זיין מויל, און מיט דעם ארויסקריכן פון אלעם שלעכטס, און אַנקומען צו די העכסטע און שענסטע זאכן אויף דער וועלט.

ווען א איד איז זוכה צו נוצן זיין מויל פאר גוטע צוועקן, ער נוצט זיין מויל פאר תורה און תפלה, ער רעדט אסאך צום אייבערשטן אויף זיין אייגענע שפראך, און ער טוט דאס מיט א געוואלדיגע עקשנות טאג נאך טאג, וועט ער סוף פל סוף זיכער ווערן אן אַמתי'דיגער ערליכער איד, זיין מוח וועט ווערן אויסגעלייטערט פון אלע שלעכטס, ער וועט אנהויבן טראכטן נאר פונעם אייבערשטן, און ער וועט זוכה זיין צו אן אַמתי'ע דביקות צום אייבערשטן.

מ'קען זיך גארנישט פארשטעלן די גרויסקייט פון א איד וואס רעדט זיך אויס צום אייבערשטן זיין גאנצע הארץ, ווי איינער זאל זיך אויסרעדן צו א נאנטער חבר, ווי א קינד זאל זיך אויסרעדן צו זיין טאטע, ער דערציילט פאר'ן אייבערשטן אלעס וואס גייט אריבער אויף אים, סיי ברוחניות און סיי בגשמיות, ער זאגט אויס פאר'ן אייבערשטן אלעס וואס דריקט אים, אלעס וואס ליגט אים אויפ'ן הארץ. ווען א איד איז זוכה דאס צו טון, וועט דאס אים נעמען פון די נידריגסטע מדריגות וואו ער זאל זיך נאר געפונען און אים ארויפברענגען צו די העכסטע פלאץ.

און פארקערט, ווען א מענטש לאזט זיין מויל הפקר צו רעדן און פלוידערן נארישקייטן, און זיכער אויב ער רעדט זאכן וואס מ'טאר נישט, ווי לשון הרע און רכילות און דאס גלייכן, רייסט דאס אינגאנצן אויס זיין מוח, עס מאכט א שטורעם ווינט אין זיין מוח, ס'מאכט אים אינגאנצן צעמישט און נעמט ארויף זיין ישוב הדעת, און דאס איז וואס טיילט אים אינגאנצן אפ פון אייבערשטן, ער פארקעסט פונעם אייבערשטן און טראכט נישט פון אים.

פון דעם נעמט זיך נאכדעם אז דאס הארץ פונעם מענטש ווערט שווער און אויסגעלאשן, ער שפירט נישט קיין שום חיות אין עבודת ה', ער שפירט נישט קיין טעם אין מצות, ער שפירט נישט קיין געשמאק אין תורה און תפלה, זיין גאנצע לעבן ווערט פארלאשן און פוסט, און ער האט ביטערע אומבא'טעמטע לעבן.

דערפאר איז די עצה אַנצוהויבן נוצן דאס מויל, רעדן אפאר ווערטער צום אייבערשטן אפילו מ'פילט נאך גארנישט, זאגן די ווערטער פון תורה און תפלה אפילו ווען ס'איז נאכנישט מיט קיין חיות און געשמאק, אבער דורכ'ן נוצן די מויל אויף א גוטע וועג, וועט דאס הארץ שוין נאכקומען, ער וועט צווענטועל אנהויבן שפירן דעם אייבערשטן, און זיין גאנצע וועזן וועט אויפ'לעבן מיט חיות און סיפוק, ער וועט שפירן א גוטן טעם אין זיין לעבן.

אלע צדיקים זענען צוקומען צו זייערע מדריגות נאר דורכ'ן מויל, דורך דעם וואס זיי האבן אסאך גערעדט צום אייבערשטן (ליקוטי מוה"ר, חלק ב, סימן ק). דורכ'ן אויסנוצן די גרויסע כוחות אינעם מויל האבן זיי ארויסגעשטופט אלע שלעכטס פון זיך און האבן זוכה געווען צו א שטארקע ישוב הדעת, מיט א געוואלדיגע דביקות אין אייבערשטן. און מיר אלע קענען אויך זוכה זיין צו דעם, יעדער איד האט דאך אין זיך א נקודה פון צדיק, ווי דער פסוק זאגט (ישעיהו ס, כ"א) "ועמף כלם צדיקים", און דערפאר האט יעדער איד א חלק לעולם הבא (סנהדרין <<<<<<

א גוט ווארט

שטארק זיך מיט די עצות פון רבי'ן, גיי אין שול דאווענען מיט מנין די דריי תפילות, דאס זאל זיין דיין גרעסטע שטאלץ, זיי פרייליך מיט יעדע מצוה און זיי זיך קובע שיעורים פסידן בקל חלקי התורה על פי סדר דרך הלמוד פון רבי'ן (המבואר בשו"ת הר"ן, סימן עט), לערן אפילו אן פארשטיין, אויך זאלסטו גיין התבודדות יעדן טאג, גיס זיך אויס דאס הארץ צום אייבערשטן, דערצייל אים וואס גייט איבער אויף דיר, שמועס מיט אים אזוי ווי מען שמועסט מיט א גוטער פריינד.

אז מען וויל האבן א ברכה אין שטוב - מוז מען גיין אין שול. די הייליגע חכמים זאגן, הלל הזקן פלעגט זאגן (ספ"ג) דער אייבערשטער זאגט: "אם תבא אל ביתי", אויב דו וועסט קומען אין מין שטוב, אין שול, וואס איז אויך א בית המקדש - "אני אבא אל ביתך", וועל איך קומען צו דיר אין שטוב און דיר בענטשן מיט שלום בית, פרנסה און נחת, "אם אתה לא תבא אל ביתי", און אז דו וועסט נישט קומען צו מיר אין שטוב, אין שול - "אני לא אבא אל ביתך", וועל איך נישט קומען צו דיר אין שטוב; אז מען וויל א געבוטע שטוב מוז מען גיין יעדן טאג אין שול.

קום אין שול, זיי נישט מותר אויף דעם, וועסטו זען ווי דער אייבערשטער וועט מאכן רויגן די שכינה הקדושה ביי דיר אין שטוב.

(עצתו אמונה פרשת שמות תשפ"ד)

דריי הנהגות צו טון אין די ימי השוכבי"ם

קצרות ה' יתברך

ערב שבת קודש פרשת ויחי,
י"ח טבת, שנת תשפ"ד לפרט קטן

לכבוד... גרו יאיר

מיר פאסטן נישט שוכבי"ם, דער רבי האט אונז געזאגט נישט צו פאסטן.

מיר זענען עוסק אין די טעג אין זאגן תהלים, מי יתן אז דו וועסט זאגן יעדן טאג דעם יום תהילים, און אז עס גייט נישט א יום - זאג ויפיל דו קענסט, ווייל תהילים איז מסגל לתשובה. אזוי ווי דער הייליגער רבי זאגט (לקוטי מוה"ר חלק ב', סימן עג): "מי שרוצה לזכות לתשובה יהיה רגיל באמירת תהלים, פי אמירת תהלים מסגל לתשובה וכו'. והנה, הכל חפצים ליראה את שמוך, ואף על פי כן לאו כל אדם זוכה לעשות תשובה, כי יש אחד שאין לו התעוררות כלל לתשובה", ווער עס וויל זוכה זיין תשובה צו טון, זאל זאגן תהלים; יעדער איד וויל זיין אן ערליכער איד און טון דעם ווילן פונעם אייבערשטן, אבער נישט יעדער איז זוכה אויסצופירן זיין ווילן אויף למעשה, ווייל ער האט בכלל נישט קיין שום התעוררות תשובה צו טון, ונאפילו מי שיש לו התעוררות לתשובה, אינו זוכה להגיע אל האות והשער של תשובה השני ל", און אפילו איינער וואס האט שוין יא א התעוררות תשובה צו טון, ווייסט ער נישט וואס ער זאל טון דאס צו קענען אויספירן, ונאפילו אם מגיע לשם, יכול להיות שהשער של תשובה סגור, ומחמת כל זה אין האדם זוכה לתשובה", און אפילו איינער וואס האט יא א התעוררות תשובה צו טון און ער ווייסט וואס מען דארף טון צו ווערן אן ערליכער איד, דארף ער נאך אויף זוכה זיין צו טון למעשה און נישט ווערן צעבראכן וכו' וכו', דערפאר איז נישט יעדער זוכה תשובה צו טון, ויעל ידי אמירת תהלים, אפילו מי שאין לו שום התעוררות לתשובה, הוא מתעורר לעשות תשובה", פירט דער רבי אויס, אז א מענטש איז זוכה און ער זאגט תהילים, אפילו ער האט נישט קיין שום התעוררות - ווערט ער אבער נתעורר תשובה צו טון דורך דעם, "וגם זוכה על ידי תהלים להגיע אל השער ואות השני לו, ולפתח השער; נמצא שזוכה על ידי תהלים לעשות תשובה", און ער קען אנגיין מיט א מורא דיגע שטארקייט וכו', ביז ער איז זוכה תשובה צו טון און ווערן אן ערליכער איד.

אויף איז דא ביי אנשי שלומינו וואס פירן זיך אין די שוכבי"ם וואכן איין טאג אין וואך נישט צו עסן אן עסן פון א באשעפעניש נאר עסן וואס וואקסט; קאווע אן מילך, און גרינציג מיט פרוכט.

אויף איז דא א מנהג ביי אנשי שלומינו צו אויסלייזן די פ"ד תעניתים מיט צדקה. דער הייליגער אריז"ל זאגט מען דארף פאסטן אויף יעדע חטא פיר און אכציג תעניתים, אבער מיר קענען נישט פאסטן, דער רבי לאזט אונז נישט פאסטן, מיר פאסטן נאר די תעניתים וואס די תורה און די חכמים זאגן; יום הכפורים, און אויף די תעניתים מדרבנן; עשרה בטבת, י"ז תמוז, ט' באב, צום גדלי' און תענית אסתר; ממילא לייזט מען אויס די פ"ד תעניתים מיט פ"ד פרוטות לצדקה, מען געבט יעדן טאג - אין די וואכן פון שוכבי"ם - פ"ד פרוטות לצדקה; עס זענען דא וואס געבן פ"ד שקל, פ"ד דאלער וכו' - אבער לא פחות פון פ"ד פרוטות.

די דריי הנהגות קענסטו טון; זאגן דעם יום תהילים יעדן טאג, געבן צדקה, און אויב איז גרינג איין טאג נישט צו עסן א דבר היוצא מן החי. אז דו זוכסט שווערע עבודות, שווערע תקונים אין די שוכבי"ם טעג - זאלסטו נעמען די עבודה פון זיך פרייען אז דו ביסט א איד, ווייל עס איז גרינגער צו פאסטן - ווי זיך פרייען אז מען איז א איד, און מיט שמחה קען מען אלעס פאררעכטן. דער אייבערשטער זאל העלפן זאלקסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

הוצאת אגודת פרישת שבת תשס"ו

>>>>>

דאס איז אבער א גרויסער טעות, און אפילו עס זעט אויס ווי דאס איז אן עצה פונעם יצר טוב אז דער מענטש זאל זיך אנשטרענגען צו דינען דעם אייבערשטן מיט שווערע זאכן, איז עס אבער באמת נאר אן עצה פונעם יצר הרע. ווייל רוב מענטשן קענען נישט טון קיין שווערע און גרויסע עבודות, און אזוי ווי דער יצר הרע רעדט אים איין אז די פשוטע מצות איז גארנישט ווערד, דער אייבערשטער דארף דאס נישט האבן; מיט דעם ווערט דער מענטש צובראכן, און ער באשליסט אז ער האט טאקע נישט קיין וועג צו ווערן נאנט צום אייבערשטן, און ער געבט אלעס אויף. דער צדיק לערנט אבער אויס פונקט פארקערט, אז דוקא די פשוטע זאכן, דאס וואס זעט אויס אין די אויגן פון מענטשן ווי פשוטע זאכן, דוקא דאס ברענגט א איד נאנט צום אייבערשטן. און ווען א איד זאל זיך שטארקן מיט די פשוטע מצות וואס ער טוט סיי ווי יעדן טאג, וועט דאס אים ברענגען נאנט צום אייבערשטן. א איד כאפט נישט אז אויב ער וועט בלויז טון די פשוטע הלכות פון שלחן ערוך, ער וועט אויפשטיין אינדערפרי זיך וואשן נעגל וואסער, ער וועט קיין דאווענען אין שול מיט מנין, ער וועט לערנען יעדן טאג אביסל תורה, ער וועט האנדלען ערליך און נישט אויסנארן קיין מענטשן; די אלע זאכן וואס יעדער פשוטער איד טוט, דוקא דאס איז זייער חשוב און טייער ביים אייבערשטן. און די פשוטע זאכן וועלן זיך האלטן ביי אים פאר אייביג, ווייל דאס זענען זאכן וואס ער קען שטענדיג מקיים זיין. ווידערואס די שווערע און גרויסע זאכן, דאס וועט נישט בלייבן, און ווייל דאס זענען נישט זאכן וואס קענען אנהאלטן פאר א לענגערע צייט.

חז"ל זאגן (ברכות ל"ד): אז איינער וואס שרייט הויך ביים דאווענען שמונה עשרה, איז א סימן אז זיין אמונה איז שוואך. ווייל דער מענטש וואס שרייט הויך, מיינט אז דער אייבערשטער איז אזוי ווייט הויך אין הימל, אז נאר אויב מען וועט זייער הויך שרייען וועט ער הערן. ער כאפט אבער נישט אז דער אייבערשטער שטייט הארט נעבן אים, און הערט אויס יעדעס ווארט וואס קומט ארויס פון זיין מויל, און אפילו ווען דאס ווערט געזאגט זייער שטיל.

חז"ל זאגן אז ווער עס ענטפערט הויך "אמן והא שמייה רבא" צורייסט מען אים די גזר דין פון זיבעציג יאר. זעט מען פון דעם ווי אזא קלייניקייט ווי ענטפערן אמן והא שמייה רבא האט אזא געוואלדיגע כח צו ראטעווען א מענטש'ס לעבן פון אלע שווערע גזירות.

די זעלבע זאך ווען עס קומט צו פשרות. עס איז ברור ה' היינט דא צו באקומען אלע סארט עסן מיט גוטע הכשרים, עס איז בכלל נישט שווער צו עסן נאר כשר'ס. אבער ווען א איד געבט אכטונג אויף וואס ער נעמט אריין אין מויל, ער זעט אז עס זאל האבן א הכשר און זיין נאר כשר, איז דער זייער חשוב ביים אייבערשטן, און דאס ברענגט אים צו אמונה. דער הייליגער רמב"ם שרייבט אין א בריוו (עין דגל מנחה פריש ע"ב) אז מענטשן וועלכע האבן זיך אפגערעדט אז זיי האבן קשיות אויף די אמונה, האט זיי דער רמב"ם געשריבן אז דאס קומט פון דעם וואס זיי האבן געגעסן נישט כשר'ע עסן, און דאס איז אריין אין זייער בלוט און האט פארשטאפט זייער מח פון די הייליגע אמונה. זעט מען ווי דאס אליין אז א מענטש געבט אכטונג צו עסן נאר כשר'ס, א זאך וואס איז טאקע גרינג צו טון, דאס דערנענטערט אבער דעם מענטש צום אייבערשטן.

מוהרא"ש האט דערציילט אז נאך די ביטערע וועלט מלחמה ווען די אידן זענען געקומען קיין אמעריקע, האבן זיי געטראפן דער מצב פון פשרות זייער שוואך. עס איז נישט געווען קיין געהעריגע כשר'ע שחיטה, און עס איז נישט געווען צו באקומען קיין חלב ישראל. נאר געצילטע ערליכע אידן האבן זיך אריינגעלייגט אין דעם, אזוי ווי דער צעהלימער רב ז"ע וואס האט זיך מוסר נפש געווען אויפצושטעלן א כשר'ע שחיטה, און אויף א פארביק פון כשר'ע מילך און כשר'ע מילכיגע פראדוקטן, און מיט דעם האט ער געראטעוועט פילע אידן פון צו עסן טריפות ח"ו.

אין יענע צייט איז אמאל געקומען א איד צום הייליגן סאטמאר רבי'ן ז"ע און געפרעגט אויב ער קען מקיל זיין צו געבן גוי'אישע פוטער פאר זיינע קינדער, ווייל אין שלחן ערוך קען מען טרעפן געוויסע התרים אויף פוטער פון א גוי. דער רבי האט אים געענטפערט מיט א שמיכל און געזאגט: "אבער אפטר איז עס בשר בחלב?" דער איד האט זיך געוואונדערט אויף די ווערטער, ווי קומט אהער בשר בחלב צו גוי'אישע פוטער? ער האט אבער געפאלגט און נישט גענוצט די פוטער. עס איז נישט אריבער קיין לאנגע צייט און עס האט זיך ארויסגעשטעלט אז דער רבי איז טאקע געווען גערעכט. ווייל דער פארביק פלעגט אריינמישן פליישגע באשטאנדטיילן אין די פוטער עס צו געבן א גוטן טעם.

נאך א קליינע מצוה איז דא וואס יעדער קען מקיים זיין, דאס איז די מצוה פון צדקה. ביי דעם מיינען אויף מענטשן אז מען קען נישט יוצא זיין די מצוה נאר אויב מען געבט גאר גרויסע סומעס געלט פאר צדקה. און מען כאפט נישט אז דער אייבערשטער איז צופרידן אויך מיט א פעני. יעדע פרוטה וואס א איד געבט פאר צדקה דערנענטערט אים צום אייבערשטן. און דער אמת איז אז עס גייט נאך ווייטער, מען קען טון די מצוה פון צדקה אפילו אן קיין איין פרוטה, בלויז מיט'ן געבן א שמיכל און א גוט ווארט פאר א צווייטן איד, האט מען שוין געטון א גרויסע צדקה. אזוי ווי די חז"ל

<<<<<

זאגן (תפוח ק"א): אויפ'ן פסוק (בראשית מט, יב) "ולבן שנים מחלבי", אז עס איז חשוב'ער צו ווייס מאכן די ציינער פון יענעם, דאס מיינט צו מאכן יענעם פרייליך, מער פון ווי צו געבן יענעם צו טרינקען מילך.

מענטשן דרייען זיך ארום צובראכן און צוקלאפט, זיי זענען ברוגז אויף די גאנצע וועלט, זיי שפירן אז קיינער דארף זיי נישט האבן און קיינער קוקט נישט אויף זייער זייט; און מיט דעם וואס מען געבט א שמיכל און א גוט ווארט פאר אזא מענטש, קען מען יענעם ממש ראטעווען. יענער שפירט אז ער איז נאך א געטע ווערד.

און אמאל איז דא א מצב וואס א מענטש שוין אזוי צובראכן און דעפרעסט, אז אפילו געלט רעדט שוין נישט צו אים. קענסט אים פארשלאגן אז דו וועסט געבן אסאך געלט, ער דארף עס אבער נישט האבן, ער שפירט נישט קיין טעם אין לעבן. אבער אפילו אזא מענטש קען מען אויך אויפגעבן מיט א גוט ווארט, ווען מען זאגט אים אז ער האט נאך א האפענונג אין לעבן, ער וועט נאך אמאל מצליח זיין.

עס איז אמאל געווען צוויי ארימעלייט וועלכע זענען אינאיינעם געגאנגען נאך געלט. איינער פון זיי איז געווען א חסיד פון רבי נתן. איינמאל האט דער צווייטער ארימאן זיך זייער צוקערעכצט אז ער האט נישט קיין כח צו זיין שווער לעבן. האט אים דער חסיד פון רבי נתן געזאגט: "איך פארשטיי דיר נישט. נאך סוכות ביזטו אריין צו דיין רבי, און ער האט דיר געגעבן צוויי הונדערט רייניש, דו האסט געקויפט דערמיט האלץ פאר די ווינטער, און עס איז דיר נאך איבערגעבליבן נאך. ווידעראום איך בין געווען יום טוב ביי מיין רבי'ן רבי נתן, און ער קען מיר נישט געבן קיין געלט ווייל ער האט אויך נישט פאר זיך אליין. און יעצט זע איך אז איך בין גאר מער פרייליך פון דיר..." האט אים דער צווייטער געענטפערט: "דאס איז טאקע דער חילוק. מיין רבי האט מיר געגעבן געלט, אבער דאס נוצט זיך אויס. דיין רבי האט דיר געגעבן התחשקות, און דאס נוצט זיך קיינמאל נישט אויס..." זעט מען פון דעם וואס מען קען אויפטון מיט אזא קלייניקייט ווי בלויז געבן א שמיכל און חזוק פאר א צווייטן איד.

און דאס זעט מען אויך ביי די מצוה פון ביקור חולים. פארוואס זאל א מענטש נישט גיין באזוכן א קראנקן? ווייל ער מיינט אז אויב ער גייט מוז ער טון עפעס גאר גרויסע זאכן פאר יענעם. און ער כאפט נישט אז דער קראנקער וועט זיך מחי' זיין בלויז ווען מען גייט אריין צו אים פאר עטליכע מינוט און מען זאגט אים א גוט ווארט.

דעריבער דארפן מיר געדענקען אז די קלייניקייטן וואס מיר טוען איז זייער חשוב ביים אייבערשטן. און דוקא די פשוטע קליינע מצוות, דאס וועט אונז ברענגען די גרעסטע זאכן, דאס וועט אונז דערנענטערן צום אייבערשטן און אונז מאכן פאר ערליכע אידן.

(תוך הנחל סעודה שלישית פרשת וארא תשל"ה)

שאלות ותשובות ברסלב

לערנען ש"ס אויפ'ן סדר, אדער ענדערש דעם טעגליכן בלאט?

שאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

איך האלט שוין נאך אסאך יארן הערן איבער דעם סדר דרך הלמוד פון רבי'ן, איך בין אבער געווען פון די שפיצן אין ישיבה, מיט גאר שטארקע כשרונות, און דעריבער האב איך עס נישט געקענט אננעמען. ווען עס איז אבער געקומען נאך מיין חתונה, בין איך נישט אנגעקומען צו לערנען, און איך האב זיך געמוזט ברעכן און אנהויבן לערנען אויפ'ן סדר דרך הלמוד, איך האב ברוך ה' זוכה געווען צו ענדיגן מסכת סנה.

מיין שאלה איז יעצט אויב איך זאל אנהויבן לערנען ש"ס אויפ'ן סדר פון אנהויב, אדער זיך צושטעלן צו וואו מען האלט יעצט אויפ'ן סדר פונעם טעגליכן דף גמרא, און לערנען יעדן טאג דעם טעגליכן בלאט?

יגשר כח

תשובה:

בעזרת ה' יתברך
לכבוד ... גרו יארך

איך האב ערהאלטן דיין בריוו. עס איז גוט צו האבן כמה שיעורים אין ש"ס; א שיעור ש"ס פסדן, נאכדעם איבערגיין איין מסכתא הונדערט און איין מאל, אויך א שיעור לערנען יעדן טאג דעם בלאט גמרא.

נישטא קיין זיסער, נישטא קיין געשמאקערס - ווי לערנען גמרא, אז מען לערנט גמרא ווערט מען נאנט צום אייבערשטן. מוהרא"ש דערציילט, דער הייליגער צדיק דער ישמח משה זכורו לין עלינו האט געלערנט גמרא, אינמיטן לערנען איז ער איינגעשלאפן. ער חלומ'ט זיך ווי ער זעט די הייליגע תנאים, געבט ער זיי א פרעג: "זאגט מיר, וואו איז דער גן עדן? איך וויל גיין צום גן עדן", ענטפערט אים א תנא: "דער גן עדן איז דא"; ווייל ווען מען לערנט תורה, מען לערנט די הייליגע גמרא - דאס איז די גרעסטע גן עדן.

דורך לערנען גמרא פאררעכט מען אלעס, חכמינו זכרונם לברכה זאגן (ירושלמי ראש השנה פרק ה, הלכה ח): "פיין שקבלתם עליכם עול תורה, מעלה אני עליכם כאילו לא חטאתם מימכם", ווען א מענטש איז מקבל אויף זיך דעם עול תורה, דאס הייסט ער נעמט זיך פאר צו לערנען יעדן טאג די הייליגע תורה - זאגט דער אייבערשטער: "רעכן איך אים כאילו ער האט קיינמאל נישט געזינדיגט".

לערן אפילו אן פארשטיין, זאג די ווערטער פון די הייליגע גמרא, אזוי האט דער רבי אונז געלערנט. דער רבי זאגט (שיחות הרה"ק, סימן עט): "אין צריכין בלמוד רק האמירה לבד, לומר הדברים פסדן", אפילו מען פארשטייט גארנישט זאל מען זאגן די ווערטער, "הממילא יבין", און ביים סוף וועט מען פארשטיין. וואל יבלבל דעתו בתחלת למודו שירצה להבין תפק, ומחמת זה יקשה לו הרבה תפק ולא יבין כלל, רק כניס מחו בהלמוד ויאמר פסדן פריזיות וממילא יבין", מען זאל נישט ווערן צעבראכן ווען מען זעט אז מען פארשטייט נישט וואס מען לערנט, וואס דאס אליינס - אז מען וויל גלייך פארשטיין - מאכט אז עס זאל זיין שווער צו פארשטיין דאס לערנען, נאר מען זאל בלויז זאגן די ווערטער פסדן און מען וועט שוין פון זיך אליינס פארשטיין, "ואם לא יבין תפק יבין אחר כך, ואם ישארו איזה דברים, שאף על פי כן לא יוכל לעמד על פנתו, מה בכך", און אויב מען פארשטייט נישט דעם ערשטן מאל, וועט מען עס פארשטיין ביים צווייטן מאל; און אויב מען וועט נישט פארשטיין דעם צווייטן מאל - איז אויך גארנישט, "כי מעלת רבוי הלמוד עולה על הכל, וכמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה: 'לגמור, והדר לסבר, ואף על גב דלא ידע מה קאמר, שגאמר צרסה נפשי לתאבא", ווייל חכמינו זכרונם לברכה זאגן, א מענטש זאל קודם אסאך זאגן די ווערטער פון די הייליגע תורה, אפילו ער פארשטייט נישט וואס ער לערנט, און דערנאך זאל ער לערנען צו פארשטיין, "כי על ידי רבוי הלמוד שילמד במהירות, ויוזקה ללמד הרבה, על ידי זה יזכה לעבר כמה פעמים אלו הספרים שלומד, לגמרום, ולחזרו להתחיל, ולגמרום פעם אחר פעם, ועל ידי זה ממילא יבין וכו.", ווייל אז מען געוואוינט זיך צו צו לערנען שנגעל, קען מען זוכה זיין צו לערנען זייער אסאך; מען איז זוכה איבערצוגיין יעדע זאך זייער אסאך מאל, ביז מען איז זוכה דאס צו פארשטיין.

רבי נתן זאגט דארט: "וידבר הרבה מאד בענין זה, ואי אפשר לכוון דברים אלו בכתב היטב, אבל באמת הוא דרך עצה טובה מאד בענין הלמוד, כי על ידי זה יכולים לזכות ללמוד הרבה מאד, לגמור כמה ספרים, וגם יזכה להבין הדברים יותר מאשר היה לומד בדרך גודל, כי זה מבלבל מאד מן הלמוד", דער רבי האט זייער אסאך גערעדט פונעם דרך הלמוד, אז מען זאל נישט זוכן צו פארשטיין גלייך ווען מען לערנט, נאר מען זאל לערנען אסאך אן פארשטיין, ביז מען וועט זוכה זיין צו פארשטיין.

ווען מען לערנט אויף דעם סדר דרך הלמוד איז מען זוכה אנצוקומען אסאך מער ווי ווען מען לערנט שטאט און מען קלערט אריין אין יעדע ווארט, וואס דאס שטערט נאר דאס לערנען, "וכמה בני אדם פסקו מלמודם לגמרי על ידי רבוי הדקדוקים שלהם, ומאומה לא נשאר בהם", און זייער אסאך מענטשן האבן אינגאנצן אויפגעהערט צו לערנען צוליב דעם וואס זיי האבן געלערנט און געקוועטשט וכו.

"אבל פשיגיל עצמו ללמד במהירות פנוקר לעיל, בלי דקדוקים הרבה, התורה מתקיים בידו, ויוזקה ללמד הרבה מאד, גמרא ופוסקים פלם, ותנ"ך ומדרשים וספרי הוזהר וקבלה, ושאר ספרים פלם", אבער אז א מענטש געוואוינט זיך צו צו לערנען שנגעלעיהייט - אזוי ווי אויבן דערמאנט, וועט ער זוכה זיין צו לערנען זייער אסאך; ער וועט לערנען די גאנצע תורה - גמרא מיט אלע פוסקים, תנ"ך, מיט אלע מדרשים, און זוהר הקדוש, "ויכבר מבאר שיחתו של רבנו זכרונו לברכה, שטוב לאדם שיעבור בחייו בכל הספרים של התורה הקדושה", אזוי ווי דער רבי האט געוואלט, אז מיר זאלן דורכלערנען פל התורה פולה. עיני שם.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאל אלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

BreslevCenter.com/answers

נייעס אינערהאלב מוסדותינו הק' שאלות ותשובות פאנעל פון די חשובע כולל אינגעלייט מיט די געטרייע הצלה וואלענטירן

אין א ערשטמאלאגע דערגרייכונג, איז פארגעקומען א גאר וויכטיגע שאלות ותשובות פאנעל, ביים בית הוראה שטיבל אין שטעטל וואו מען איז אדורכגעגאנגען גאר וויכטיגע נושאים וואס איז נוגע פאר די הצלה וואלענטירן וואס לויפן אויף הצלה רופן אין שבת קודש.

דער פאנעל איז פארגעקומען פארגאנגענעם דינסטאג ויחי, מען האט זיך צאמגעזעצט די חשובע אברכי הכולל, צוזאמען מיט די געטרייע הצלה וואלענטירן פון שטעטל, ווי אויך האט מען געהאט די זכ"י אז דער ראש ישיבה איז ספעציעל געקומען צו פארן פאר דעם צוועק כדי דאס צו קענען מיטהאלטן.

דער ראש ישיבה האט געשטעלט איינע פון די חשובע אינגעלייט פון כולל מו"ה הערשל בוים הי"ו זאל פארלייגן די שאלות וואס מען וויל דורכרעדן, און אזוי איז מען דורכגעגאנגען פאר דריי שעה גאר אסאך וויכטיגע שאלות.

ר' הערשל האט פארגעשטעלט די שאלה פאר די הצלה וואלענטירן און די וואלענטירן האבן אויסגעשמועסט די פראקטיק דערפון, און אזוי אויך האבן זיי געוויזן די מאשינען מיט וואס מען באנוצט זיך אפט על כל צרה שלא תבא.

נאכן דורכגיין א גרויסע ליסטע פון הלכות איז מען ברוך השם ארויסגעקומען זייער קלאר וויאזוי מען האט זיך צו פירן. געוויסע שאלות האט דער ראש ישיבה געזאגט פארן דיין שליט"א זאל דאס אדורכגיין, און דערנאך שרייבן אויף דעם א תשובה וויאזוי מען דארף זיך צו פירן ביי דעם פאל.

סימן טוב ומזל טוב

מו"ה **משה נחום בערגער** הי"ו מאנעסטר
צו די שמחה פון זיין חתונה למזל טוב עב"ג

החתן **אהרן יוסף קליין** הי"ו קרית יואל
וואס איז א חתן געווארן למזל טוב עב"ג

החתן **יוסף פאנעט** הי"ו ירושלים
וואס איז א חתן געווארן למזל טוב עב"ג

מו"ה **יואל משה עזרא פליישמאן** הי"ו קרית ברסלב
צו די שמחה בר מצוה למזל טוב פון זיין זון
הבחור **חיים זאנוויל** נ"ו

מו"ה **משולם פייש פעלבערבוים** הי"ו קרית ברסלב
צו די שמחה בר מצוה למזל טוב פון זיין זון
הבחור **אליעזר יהודה** נ"ו

מו"ה **שמואל זאנוויל גרינבוים** הי"ו לעיקוואד
צו די געבורט פון א מיידל למזל טוב

מו"ה **משה וויינבערגער** הי"ו אלעד
צו די געבורט פון א מיידל למזל טוב

מו"ה **יואל יצחק לעבאוויטש** הי"ו ירושלים
צו די געבורט פון א אינגל למזל טוב

מו"ה **שמעון ניישטיין** הי"ו קרית ברסלב
צו די געבורט פון א אינגל למזל טוב

מו"ה **אייזיק קאהן** הי"ו דושעווי סיטי
צו די געבורט פון א מיידל למזל טוב

מו"ה **בערל שווארץ** הי"ו קרית יואל
צו די געבורט פון א מיידל למזל טוב

מו"ה **לוי יצחק זאפיר** הי"ו בארא פארק
צו די אפשערן פון זיין זון **אליעזר שלמה** נ"ו למזל טוב

שפעטער האט זיך דער ראש ישיבה אויסגעדריקט: "עס איז מיר געווען א פארגעניגן צו זען ווי די כולל אינגעלייט מיטן דיין שליט"א זענען אזוי קלאר אין די הלכות אויף למעשה, און אויך די אינגעלייט וואס זענען הצלה וואלענטירן זענען אויך אויסגעקאכט אין די הלכות נישט צו נכשל ווערן אין חילול שבת".

אזוי אויך האט דער ראש ישיבה זיך אויסגעדריקט: "דער כולל איז מיר א מתנה פונעם אייבערשטן, און דער ראש הכולל, דער דיין - איז אויך א מתנה פאר די גאנצע קהילה".

אוהב ד' שערי ציון - שערים המצוינים בהלכה.

צ"ע, ווי דער פסוק זאגט ווייטער "לעולם יירשו ארץ". נישט יעדער איז אָפּער דער זעלבער סארט צדיק, און נישט יעדער האט דער זעלבער סארט חלק לעולם הבא. ווי דער פסוק ענדיגט צו "נפץ מטעי מעשה ידי להפאר", אזוי ווי פלאנצונגען, וואס דער עיקר שיינקייט און געלויבגנאָקייט פונעם פלאנצונג ווענדט זיך אין וויפיל כוחות מ'לייגט אריין דערין, אז מ'האט גוט געאָפּערט און געזיט, גוט פאָוואָסערט און געפּלעגט, און דערנאָך גוט אַכטונג געגעבן ס'זאל נישט צוקומען קיין ווערים און אַנדערע זאָכן וואס קענען עס שעדיגן, דאן וואָקסט עס זייער אַ שיינער בוים, און ס'געבט אַרויס גוטע און זיסע פרוֹכט.

די זעלבע איז ביי אַ איד, לויט וויפיל כוחות ער לייגט אריין, און דער עיקר מיט'ן מויל וואס דאס איז דער יסוד פונעם מענטש, דורך דעם ווערט ער גוט איינגעוואַרְפֿלט ביים אייבערשטן, און ער קען פאזיגן אַלע שטורעם ווינטן, און זיין פּאַמֶת דבוק צום אייבערשטן. פון איין זייט איז עס אַ גרינגע זאָך, מ'דאַרף בלויז רעדן מיט'ן מויל, אָפּער ווייל ס'האט אַזאַ געוואַלדיגע כח צו העלפֿן און ראַטעווען דעם מענטש, פאַרלייגט זיך דער יצור הרע מיט אַלע כוחות אַז דער מענטש זאל נישט רעדן צום אייבערשטן, ווייל ער ווייסט אַז דאס וועט אים אינגאַנצן אַוועקלייגן.

דאס זאָגט אונז דער פסוק "כָּבֵד לֵב", פון וואו נעמט זיך אַז דאס האָרץ פונעם מענטש זאל אים ווערן שווער ווי אַ שטיין, ער זאל פאַרליין דעם געשמאק אין לעבן, ער זאל נישט האָבן קיין חשק צו לערנען און דאווענען, דורך "פּרעה - פּה רע", דורך דעם וואס דאס מויל רעדט שְלעכטע זאָכן. דער אייבערשטער האט אָפּער רחמנות געהאט אויף אידישע קינדער, און זיי געשיקט דעם צדיק משה רבינו, וואס האט אריינגעשיינט אין זיי שכל ווי אזוי צוריק צו קומען צום אייבערשטן, ער האט זיי אויסגעלערנט צו רעדן און שרייבן נאר צום אייבערשטן, און אזוי האט ער זיי אויסגעלייט פון דעם ביטערן שווערן גלות, און דאן האט מען זוכה געווען צום הייליגן יום טוב "פּסח - פּה סח", דאס מויל זאל אָנהויבן שמועסן און רעדן צום אייבערשטן.

לאמיר זיך שטאַרקן און רעדן צום אייבערשטן, יעדער וויפיל ער קען, מער אָדער ווייניגער, אָפּער זיין שטאַרק מיט יעדעס וואָרט וואס מ'איז זוכה צו רעדן צום אייבערשטן, דאן וועלן מיר אויך אַרויסגיין פון אַתְנָעֶר גלות און פון אַתְנָעֶרע שוועריקייטן, מיר וועלן ווערן נאָנט צום אייבערשטן און זיין אָמֶת'ע ערליכע אידן.

(תוף הפחל נאָראַ תשס"ז-תשס"ו)

חיזוק צום טיר

איר קענט באקומען אלע ספרי ברסלב, קונטרסים, "עצתו אמונה", דרשות, ניגונים, סידים, USB, SD, און נאך; דעליזערע צו אייער טיר; רופט אריין מיט אייער פארלאנג צו **347-509-4908** מיר וועלן פרובירן בעז'ה עס צו שימו צו איר אחיים

שובבי"ם

וואס איז תיקון שובבי"ם? וואס האט עס מיט מיר? הערט א שיינעם שיעור אויף דעם ענין **קול ברסלב**
212-444-9191
1, 2, 1, 10, 1, 55

קוואל פון חיזוק (פרויען) - שיעורים; מעשיות פון תפלה; רעסעפיס; און נאך
845-351-9060 / 212-444-9169
ארץ ישראל 0797040069 / ענגלאנד 03303502363 / קאנאדא 438-320-9090

קול ברסלב - שיעורים; חיזוק יומי; ניגונים; מעשיות פון תפלה; און נאך
845-351-0910 / 212-444-9191
ארץ ישראל 0797040066 / ענגלאנד 03303502361 / קאנאדא 438-300-8080
צו באקומען דעם גליון אויף אימעיל breslevcenter@gmail.com

קול ברסלב - שיעורים; חיזוק יומי; ניגונים; מעשיות פון תפלה; און נאך
845-351-0910 / 212-444-9191
ארץ ישראל 0797040066 / ענגלאנד 03303502361 / קאנאדא 438-300-8080
צו באקומען דעם גליון אויף אימעיל breslevcenter@gmail.com